

Mijn oom Daniel, gruwelijk vermoord

Wanneer zijn oom Daniel bij een hoevebrand om het leven komt, blijkt er sprake van een misdaad. Chris De Stoop neemt in de rechtbank zelf de handschoen op tegen de jonge daders. *Het boek Daniel* is het onthutsende relaas van een ongewone plattelandsmoord.

DIRK LEYMAN

'Een zonderling op een blauwe tractor' en 'een verslorderde boer op een verslorderde hoeve'. Typeringen die Chris De Stoop samenschraapt over de vereenzaamde Daniel Maroy. Zijn 'suiker-oom' woonde met zijn vier resterende koeien en nog een lapje grond in Evernijs, in een Henegouwse oksel vlak bij de Franse grens. Een overtollig mens, bij leven al haast door iedereen vergeten. Ook De Stoop had nog amper contact met deze 'man van de aarde'. Tot de 84-jarige heremiet in het vizier komt van een jeugdbende. De 'oude viezerik', noemen ze hem. Ze hebben het op zijn geld gemunt, waarmee ze Nikes, drugs, een brommer willen kopen. In de nacht van 29 maart 2014 brandt de vierkantshoeve van Maroy volledig af. In de verwoeste woonkamer - de koeienstallen blijven miraculeus overeind - ligt het stoffelijk overschot van de land-

bouwer. Al gauw blijkt de vuurhaard een cover-up. Op het lijk treffen de speurders brandstofsporen aan. Een week eerder was Maroy door Pascal en Arno van 13.000 euro beroofd, nadat hij was teruggekeerd van de Colruyt. Hij droeg het geld in een plastic tasje op zijn lichaam. De volgende dagen bezoeken andere acolieten van de 'bende van Evernijs' de hoeve in het dorp vlak bij Moeskroen en slaan eveneens hun slag. Nog eens 6.000 euro verzamelen Ahmed en Rachid. Wellicht is Daniel toen al omgebracht. 'Oom Daniel was dus in zijn eigen boerenhuis op ambachtelijke wijze afgemaakt, met een hooivork,

Chris De Stoop schreef een magistraal boek van internationale allure

een plank, een kachel, voorwerpen die hem zeer vertrouwd waren, zo vertrouwd als het Maria-beeld op de schouw of de grote bruilofsfoto aan de muur", noteert De Stoop sec. Zo luiden de feiten. Ze zijn makkelijk te traceren via de soms sensationele verslagen in de Noord-Franse kranten van destijds. Maar lees eerst het onthutsende, uiterst slim gecomponeerde boek van De Stoop, dat prismatisch alle facetten van deze plattelandsmoord belicht.

BIEFSTUK EN RODENBACH

Het boek Daniel - let op de bijbelse connotatie van Daniel en de leeuwenkuil - is meer dan de reconstructie van een redeloze misdaad. De Stoop vertelt over 'een fundamenteel goed mens', aan biefstuk en Rodenbach verknocht, die op hartverscheurende wijze aan zijn einde komt. Hij haanteert daarbij een arsenaal aan journalistieke én literaire middelen, in de beste traditie van Truman Capote (*In Cold Blood*) of, dichter bij ons, Joris van Casteren.

De Stoop voert omgevingsonderzoek uit, verzamelt getuigenissen en doet Daniels laatste tocht minutieus over. Zijn oom 'verkoos ontbering boven vertier' en 'zorgde slechter voor zichzelf dan voor de beesten'. Met dit boek krijgt de zwijgzame boer, aan wie de vooruitgang voorbijging, gloedvol eerherstel. Zo sluit *Het boek Daniel* naadloos aan op *Dit is mijn hof* (2015), over de teloorgang van het traditionele boerenleven.

Daar blijft het niet bij. De Stoop zal zijn familie op het proces (pas vijf jaar later) vertegenwoordigen, doorploegt alle dossiers en pleit zélf in de complexe rechtszaak. Zo komt het kluitje daders pijnlijk gedetailleerd in beeld. De desperado's

werden al snel gevat, ook omdat ze domweg over hun wapenfeiten pochten en het filmpje deelden waarin ze de oude boer molesteerden.

De Stoop ontrafelt hun denkwereld, zoals bij Arno en Pascal: 'Twee vroegtijdige schoolverlaters met acne, amper achttien, de wereld nog open maar ze hadden zich al hopeloos klemgereden.' Mischien is dit De Stoops echte tour de force. Hij maakt de dynamiek van zo'n groep, vaak kinderen van gescheiden ouders, zeer aanschouwelijk. Perspectiefloos opgroeiende, materialistische drijfkrakers die hun slachtoffer mentaal 'ontmenselijken'. Het komt zelfs tot een prangend gesprek met Rachid uit Roubaix, 'uit de armste wijk van de armste stad van Frankrijk'. Morele dilemma's over schuld en vergelding teisteren De Stoop.

Toch zet hij zonder stemverheffing dit relaas op papier, in een boek dat je niet kunt wegleggen en je koud om het hart slaat. Het afgemeten maar zo efficiënte taalgebruik versterkt dat effect. Af en toe slechts gunt De Stoop zich een toef emotionaliteit. En natuurlijk ligt de sympathie van de boerenzoon bij oom Daniel, de solitaire die zich van de wereld had afgekeerd. Dit magistrale boek van internationale allure smeeft haast om een verfilming door de gebroeders Dardenne.

★★★★★
Chris de Stoop,
Het boek Daniel,
De Bezige Bij,
254 p.,
22,99 euro.

De Morgen 05/09/2020, bladzijden 92 & 93

All rights reserved. Gebruik and reproductie enkel mits toelating van de uitgever via De Morgen

